

SAJ NISMO NEUMNI, VSI VEMO, KAJ SE DOGAJA. VSI VEMO, DA SO ČLOVEKOVE PRAVICE KRŠENE PO CELEM SVETU, DA LJUDJE NIMAJO OSNOVNIH PRAVIC, DA SO GEJI IN LEZBIJKE ZATIRANE, DA NA MILIJONE IN MILIJONE BEGUNCEV TAVA PO SVETU BREZ DOMA, DA ZAPIRAJO PRAVIČNE IN PREGANJAJO DOBRE. VENDAR VSE PREPOGOSTOKRAT POGLEDAMO PROČ, SI MISLIMO »GROZNO!« IN NADALJUJEMO SVOJE ŽIVLJENJE. ČAS JE, DA ODPREMO OČI, DRAGI MOJI.

SPREMENILI SO SVET

NELSON MANDELA: LONG WALK TO FREEDOM

Mož, ki ga ljubi ne le Južnoafriška republika, ne le Afrika in ne le temnopolti, je živel zanimivo življenje. Še danes, pri skoraj devetdesetih letih, je Nobelov nagrajenec za mir, ki je prejel preko sto nagrad, aktiven v mednarodnih odnosih, humanitarnih akcijah in boju proti rasizmu. Zaradi svojega nasprotovanja in boja proti apartheidu je bil leta 1964 obsojen na zaporno kazen. V zaporu je preživel sedemindvajset let. Leta 1990 so ga izpustili na prostost in leta 1994 je postal prvi temnopolti predsednik Južnoafriške republike, ko je njegova stranka zmagala na volitvah. Nelson ni držal zamere zaradi svojega služenja kazni, prav nasprotno: ko je postal predsednik, je na proslavo povabil tudi svoje bivše ječarje. Večina njegove avtobiografije je bila napisana na skrivaj, med kaznijo. Zanimivo je to, da je v svoji knjigi Mandela predstavil tudi drugo plat svojega boja proti apartheidu – izgubo svojega zasebnega življenja, razdor dveh zakonov in dilemo, ki jo je ob tem občutil.

★ Dalajlama: **SVOBODA V IZGNANSTVU**

Star je bil štiri leta, ko so ga odpeljali od doma kot novega dalajlamo. Leta 1959 je moral zapustiti Tibet in je večino svojega življenja Tibetu vladal iz izgnanstva. Leta 1989 je tudi on prejel Nobelovo nagrado za mir. Je velik mož, a preprost in čudovit, z odličnim smislom za humor.

★ Ghandi: **THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH THE TRUTH**

Na pogled le prijeten možič brez posebne moči je svetu predstavil nenasilno komunikacijo. Čeprav se njegova želja ni povsod obdržala, je eden redkih ljudi, ki se je odločil, da dokaže, da lahko prepire ustavimo tudi z ljubeznijo. Najbolj aktiven v Indiji in Južni Afriki je pustil močan pečat.

OSEBNE ZGODBE

ELIE WIESEL: NIGHT

Wiesel je romunsko-madžarskega porekla, rojen leta 1928 v Romuniji. Leta 1944 so ga skupaj z njegovo družino in ostalimi prebivalci njegovega mesta deportirali v koncentracijsko taborišče Auschwitz-Birkenau. Ločen od matere in sester je ostal z očetom, ki pa je le nekaj tednov pred koncem vojne umrl. Ker je bil še najstnik, ko je bilo vojne konec, so ga dali v francosko sirotišnico skupaj z dvema sestrama, ki sta preživi. Leta 1948 je začel s študijem filozofije. Postal je novinar in filozof, a se je šele leta 1958 čutil pripravljenega, da napiše svoje spomine iz Auschwitza, ki jih je strnil v romanu z naslovom Noč. Nastala je tanka knjiga, a velika mojstrovina. Za svoja prizadevanja in dosežke proti nasilju, diskriminaciji in holokavstu je leta 1986 prejel Nobelovo nagrado za mir. Pred kratkim je z Georgem Clooneyem nastopil pred Varnostnim svetom OZN in spregovoril o krizi v Darfurju.

★ Waris Dirie: **PUŠČAVSKA ROŽA**

Waris Dirie je hčerka Somalije, rojena v družini nomadov, kjer so jo po starem običaju obrezali še kot deklico. Tik preden bi se morala poročiti s starejšim moškim, pobegne in v širnem svetu najde težko delo in kasneje tudi srečo kot top model.

★ Armando Valladares: **AGAINST ALL HOPE: A MEMOIR OF LIFE IN CASTRO'S GULAG**

Valladares je s svojimi religioznimi in filozofskimi stališči nasprotoval Castrovem komunizmu, zato je dvajset let prebil v njegovem tropskem gulagu. Njegov prikaz Kube je drugačen, kot smo ga vajeni.

NAŠ KRASNI NOVI SVET

GEORGE ORWELL: ŽIVALSKA FARMA

Kaj bi se zgodilo, če bi živali vladale? Hm ... Na tej farmi imajo namreč zatirane živali vsega dovolj. Zato se odločijo, da bodo svojemu pijanemu lastniku odvzele »komando« in prevzele menedžment svojega ozemlja. Takoj, ko se to zgodi, postane vse idealno, vsi radi delajo nadure, imajo pa tudi svojih sedem zapovedi. Pomembno je, da so vse enakopravne: nobena ne pije alkohola, nosi oblek, spi v postelji ali kakorkoli poškoduje ali prizadene sožival. Dvonožniki so po definiciji sovražniki. Vendar, seveda, kot v vsaki demokratični družbi, tudi tu pride do zapletov. Prašiči, ker so pač najbolj inteligentne živali, se odločijo, da bodo zaradi te karakteristike postali voditelji njihove družbe. Kar hitro se stvari spremenijo; želodčki niso več polni, farma ne uspeva več kot prej in kar naenkrat se znajdejo v isti situaciji, kot prej, ko so farmo vodili – ljudje. Morda je to le še ena satira, ki vas bo nasmejala, morda pa skriva še kakšno alegorijo več.

★ Ray Bradbury: **FAHRENHEIT 451**

Grozljiva vizija prihodnosti, v kateri gasilci ne gasijo požarov, pač pa sežigajo knjige. Guy Montag je eden izmed gasilcev, ki skrbijo, da v mestu ni nobenih knjig. Vendar Guy spozna sosedo drugačnega mišljenja in stvari se spremenijo.

★ Kurt Vonnegut: **KLAVNICA 5**

Knjiga govori o Billyju Pilgrimu, katerega življenje spremljamo skozi njegovo popotovanje. Billy, ki ga meče levo in desno po lastnem življenju, od leta 1941 do leta 1963, nikdar ne ve, kje bo pristal. Vonnegut je na svoj način pisal o svoji vojni izkušnji.

